

EVROPSKÁ UNIE
Fond soudržnosti
Operační program Životní prostředí

Ministerstvo životního prostředí

ZÁVAZNÉ POKYNY pro specifický cíl 2.1, Prioritní osy 2

Operačního programu Životní prostředí 2014–2020

Výzva pro kraje č. 2

Obsah

1	Úvod	4
2	Oblasti podpory a podmínky poskytování podpory	4
2.1	Typy podporovaných projektů a aktivit – technické parametry	4
2.1.1	Kotel na pevná paliva	4
2.1.2	Tepelné čerpadlo	5
2.1.3	Plynový kondenzační kotel	5
2.2	Obecná kritéria přijatelnosti projektu kraje	5
2.3	Model hodnocení projektu kraje	6
2.4	Kontrola formálních náležitostí projektu kraje	6
2.4.1	Kritéria formální kontroly projektu kraje	6
3	Výše podpory a způsobilé výdaje	7
3.1	Výše alokace a způsobilé výdaje pro jednotlivé projekty krajů	7
3.1.1	Výše alokace	7
3.1.2	Způsobilé výdaje – obecné principy	8
3.1.2.1	Věcná způsobilost výdaje	9
3.1.2.2	Přiměřenost výdaje	9
3.1.2.3	Časová způsobilost výdaje	9
3.1.2.4	Místní způsobilost výdaje	9
3.1.3	Pravidla způsobilosti pro některé druhy výdajů realizované krajem	10
3.1.3.1	Administrace projektu kraje – osobní náklady	10
3.1.3.2	Publicita a propagace projektu kraje	10
3.2	Výše podpory a způsobilé výdaje dílčího projektu konečného uživatele (fyzické osoby)	10
3.2.1	Výše podpory	10
3.2.2	Způsobilé výdaje	11
4	Požadované dokumenty	11
4.1	Požadované dokumenty k žádosti o projekt kraje	11
4.2	Požadované dokumenty k dílčímu projektu konečného uživatele (fyzické osoby)	12
4.3	Požadované dokumenty pro závěrečné vyhodnocení projektu kraje	12
4.4	Požadované dokumenty pro průběžný monitoring a vyhodnocení 2. výzvy Ministerstva životního prostředí	13
5	Právní rámec podpory	13
5.1	Právní rámec podpory poskytované příjemci podpory (kraj)	13

5.2	Právní rámec poskytování prostředků příjemcem podpory (krajem) konečným uživatelům (fyzickým osobám).....	13
5.3	Posouzení veřejné podpory.....	14
6	Financování a finanční toky.....	14
6.1	Financování příjemců podpory (krajů)	14
6.2	Žádost o platbu kraje.....	14
6.3	Doložení způsobilých výdajů projektu kraje.....	15
6.3.1	Poskytnuté podpory konečným uživatelům (fyzickým osobám).....	15
6.3.2	Osobní náklady	15
6.3.3	Výdaje na publicitu	16
6.4	Závěrečná žádost o platbu	16
6.5	Úroky vygenerované z dotačních prostředků	16
6.6	Metody poskytnutí podpory konečným uživatelům (fyzickým osobám).....	16
6.7	Náležitosti dokladů předkládaných konečnými uživateli (fyzickými osobami)	17
7	Kontrolní činnost	17
7.1	Obecná ustanovení o kontrolách	17
7.2	Kontroly prováděné příjemci podpory (krají).....	18
7.2.1	Administrativní ověřování dílčích projektů	18
7.2.2	Kontroly na místě realizace dílčích projektů	19
8	Nesrovnalosti a jejich řešení.....	21
8.1	Obecná ustanovení o nesrovnalostech	21
8.2	Řešení nesrovnalostí.....	22
8.3	Vymáhání oprávněně použitých finančních prostředků	22
8.4	Hlášení nesrovnalostí	23
9	Publicita a propagace	23
9.1	Povinnosti příjemců podpory (krajů) v rámci povinné publicity	23
10	Základní definice používaných pojmů	24
11	Seznam příloh	25

1 Úvod

Finanční podpora na výměnu **kotlů na pevná paliva** v rodinných domech bude poskytována prostřednictvím projektů jednotlivých krajů, které budou příjemci podpory z Operačního programu Životní prostředí 2014 – 2020 (OPŽP) (= projekt kraje)¹. V jejich gesci bude finanční prostředky dále přidělovat konečným uživatelům – fyzickým osobám za účelem dosažení pozitivního přínosu pro životní prostředí na území kraje (= dílčí projekt).

Podpora konečným uživatelům - fyzickým osobám bude poskytována pouze na zdroje tepla specifikované ve schváleném textu programového dokumentu OPŽP, tj. na zdroje, které splňují požadavky směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES (ekodesign) a jejich prováděcích předpisů, přičemž je současně vyžadováno plnění i těch požadavků, které jsou v příslušných nařízeních stanoveny s účinností až od určitého budoucího data.

Předmětem podpory přidělované konečným uživatelům - fyzickým osobám bude výměna kotlů na pevná paliva s ručním přikládáním za:

- tepelné čerpadlo,
- kotel pouze na biomasu,
- automatický kotel na uhlí a biomasu (kombinovaný),
- plynový kondenzační kotel.

Výčet podporovaných zařízení bude uveden v seznamu výrobků a technologií, který bude k tomuto účelu veden Státním fondem životního prostředí ČR (SFŽP ČR) na svt.sfzp.cz.

2 Oblasti podpory a podmínky poskytování podpory

2.1 Typy podporovaných projektů a aktivit – technické parametry

2.1.1 Kotel na pevná paliva

V případě realizace kotlů na pevná paliva budou podporovány pouze kotle splňující požadavky nařízení komise č. 2015/1189 ze dne 28. dubna 2015, kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/ES, pokud jde o požadavky na ekodesign kotlů na tuhá paliva (požadavky od 1. 1. 2020). Předepsané parametry musí kotle splnit pro všechna paliva určená výrobcem a všechny použitelné způsoby přikládání, které jsou určeny výrobcem.

Specifické podmínky:

- V případě kotlů s ručním přikládáním je vyžadováno současné užití akumulární nádoby o minimálním objemu 55 l/kW instalovaného výkonu kotle (včetně případného zásobníku teplé vody, pokud je tímto kotlem ohříván).
- Kotle bez řízeného přísunu spalovacího vzduchu pomocí ventilátoru nejsou podporovány.
- U automatických kotlů nesmí jejich konstrukční řešení umožňovat ruční dodávku paliva do ohniště. To znamená, že jakékoliv konstrukční části kotlového tělesa nelze využít jako roštu pro ruční přikládání paliva a jeho spalování prohořivacím či odhořivacím způsobem. Pokud tato podmínka není splněna, je kotel z hlediska podmínek programu považován za kotel s ručním přikládáním paliva.
- Vždy musí dojít k výměně celého kotlového tělesa (není možná podpora přestavby stávajícího kotle).

¹ Definice pojmů naleznete v kapitole 10 Základní definice používaných pojmů.

- Kotle, které mají jako preferované či jiné vhodné palivo uvedenu jinou směs biomasy a fosilních paliv, lze podpořit pouze tehdy, je-li na trhu k dispozici palivo obvyklé obchodní jakosti, včetně jeho popisu dostatečného pro jeho jednoznačnou identifikaci, uvedení příslušné technické normy či specifikace, obsahu vlhkosti a popela. Smíchání směsného paliva ze dvou různých paliv uživatelem kotle se nepřipouští.

2.1.2 Tepelné čerpadlo

V případě realizace elektrických tepelných čerpadel jsou podporována čerpadla, která splňují parametry definované nařízením Komise (EU) č. 813/2013, kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/E, pokud jde o požadavky na ekodesign ohříváčů pro vytápění vnitřních prostorů a kombinovaných ohříváčů (požadavky od 26. 9. 2017).

V případě realizace plynových tepelných čerpadel jsou podporována čerpadla, která splňují parametry definované nařízením Komise (EU) č. 813/2013, kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/E, pokud jde o požadavky na ekodesign ohříváčů pro vytápění vnitřních prostorů a kombinovaných ohříváčů (požadavky od 26. 9. 2018).

2.1.3 Plynový kondenzační kotel

V případě realizace kotle na plyn budou podporovány pouze kondenzační plynové kotle plnící parametry nařízení Komise (EU) č. 813/2013, kterým se provádí směrnice Evropského parlamentu a Rady 2009/125/E, pokud jde o požadavky na ekodesign ohříváčů pro vytápění vnitřních prostorů a kombinovaných ohříváčů (požadavky od 26. 9. 2018).

2.2 Obecná kritéria přijatelnosti projektu kraje

Projekt kraje musí být v souladu s výstupy příslušného programu zlepšování kvality ovzduší a Národního programu snižování emisí v souladu se zákonem č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů.

Dílní projekty fyzických osob budou podporovány pouze v zónách a aglomeracích se zhoršenou kvalitou ovzduší (jedná se o zóny a aglomerace s překročením imisních limitů pro alespoň jednu z dále uvedených znečišťujících látek: PM₁₀, PM_{2,5} nebo benzo(a)pyren dle map klouzavých pětiletých průměrů 2007 – 2011 sestavených Českým hydrometeorologickým ústavem (ČHMÚ), pro které jsou zpracovány programy zlepšování kvality ovzduší, zpracované v souladu se zákonem č. 201/2012 Sb., o ochraně ovzduší a o změně některých dalších zákonů, ve znění pozdějších předpisů – je relevantní pro celé území České republiky.

Podpora na výměnu zdroje tepla bude poskytnuta pouze v případě, kdy je stávající rodinný dům vytápěn kotlem na pevná paliva nesplňujícím třídu 3, 4 nebo 5 dle ČSN EN 303-5. Podporu je tedy možno poskytnout i v případě, že je rodinný dům vytápěn dvěma zdroji, tj. kotlem na pevná paliva a dále např. kotlem na zemní plyn, elektrokotlem aj. V takovém případě je nutné, aby bylo zajištěno, že kotel může plnit funkci hlavního zdroje vytápění a že je prokazatelně v provozu nebo byl v provozu před realizací výměny zdroje (prokázání řeší kraj individuálně dle potřeby v rámci příjmu žádostí fyzických osob, např. čestným prohlášením fyzické osoby v rámci žádosti o podporu).

Nelze podporovat výměnu kotle spalujícího výhradně biomasu za kotel spalující uhlí a biomasu.

Podporu na výměnu zdroje tepla nelze poskytnout v rodinných domech, kde byl v minulosti, nejdříve od 1. 1. 2009, zdroj podpořen z programů Zelená úsporám, Nová zelená úsporám nebo ze společných programů na podporu výměny kotlů (kraje a MŽP). Ve všech případech, kdy byl

zdroj podpořen z některého z jiných dřívějších dotačních titulů, musí být dodrženy podmínky udržitelnosti dle tehdejších pravidel podpory zakotvené ve smlouvě o poskytnutí podpory.

2.3 Model hodnocení projektu kraje

Projekty krajů budou předkládány do uveřejněné průběžné (nesoutěžní) výzvy, ve které budou hodnoceny v jednom kole hodnocení na základě obecných kritérií přijatelnosti uvedených v kapitole 2.2.

2.4 Kontrola formálních náležitostí projektu kraje

V rámci formální kontroly hodnotitel žádost kraje posuzuje z hlediska řádného vyplnění formuláře žádosti a doložení všech požadovaných dokladů v náležité formě.

Nejsou-li formulář žádosti nebo povinné přílohy úplné nebo formálně správné, pověřený hodnotitel upozorní žadatele (kraj) na zjištěné nedostatky a prostřednictvím MS2014+ (depeše) seznámí žadatele (kraj) se závěry a konkrétním uvedením případných nedostatků a zároveň zpřístupní příslušnou část žádosti k doplnění. Žadatel (kraj) může toto doplnění provést maximálně jednou. Žadatel (kraj) má povinnost odstranit uvedené nedostatky ve lhůtě 5 pracovních dnů od obdržení informace (depeše) o těchto nedostatcích. Jestliže je žadatel (kraj) vyzván k doplnění chybějící přílohy, nesmí být tato pozdějšího data, než je datum ukončení příjmu žádostí. Po provedení oprav je třeba, aby žadatel (kraj) v termínu vyzvání opět elektronicky prostřednictvím MS2014+ zaslal opravené záložky žádosti či přílohy, v případě opravy tištěné přílohy opět v tištěné podobě.

Nesplní-li žádost podmínky formálních náležitostí a není-li na základě upozornění doplněna a případné nedostatky nejsou odstraněny ve stanovené lhůtě 5 pracovních dnů, je žádost automaticky vyřazena z dalšího hodnocení. Žadatel (kraj) je o vyřazení z dalšího procesu hodnocení informován prostřednictvím MS2014+.

2.4.1 Kritéria formální kontroly projektu kraje

- ✓ soulad žádosti s programem OPŽP a příslušnými SC / podporovanými aktivitami uvedenými v Pravidlech pro žadatele a příjemce (PrŽaP),
- ✓ oprávněnost žadatele (kraje) uvedeného u příslušného SC,
- ✓ vyplněné údaje o veřejné podpoře,
- ✓ dostatečnost popisu na záložce Popis projektu,
- ✓ správnost určení specifického cíle projektu,
- ✓ vyplnění indikátorů projektu,
- ✓ správnost vyplnění obrazovky Horizontální principy,
- ✓ správnost vyplnění umístění projektu,
- ✓ harmonogram projektu musí být v souladu s předloženými podklady k žádosti,
- ✓ vyplněná záložka Cílová skupina a její dostatečný popis,
- ✓ vyplněné všechny požadované položky na obrazovkách identifikace subjektu,
- ✓ dodržování limitů způsobilých výdajů dle PrŽaP a obsahu výzvy,
- ✓ vyplnění obrazovek EDS relevantními informacemi,
- ✓ vyplněné klíčové aktivity projektu,
- ✓ je-li relevantní, dostatečně vyplněné obrazovky vztahující se k veřejným zakázkám,
- ✓ přiložené všechny povinné přílohy dle požadavků PrŽaP, případně další přílohy dle obsahu výzvy a jejích příloh.

3 Výše podpory a způsobilé výdaje

3.1 Výše alokace a způsobilé výdaje pro jednotlivé projekty kraje

3.1.1 Výše alokace

Výše procentuálního podílu na alokaci se v daném kraji odvíjí od počtu kotlů na pevná paliva sloužících jako hlavní zdroj vytápění v rodinných domech (údaj dle SLBD 2011) se zohledněním kvality ovzduší v dotčeném území. Procentuální a finanční podíl na alokaci v dané výzvě, který může být jednotlivým krajům přidělen, je uveden v následující tabulce:

Kraj	Podíl z alokace (%) ²	Alokace (Kč)
Praha	0,79	23 700 000
Středočeský	17,26	517 800 000
Jihočeský	10,10	303 000 000
Plzeňský	7,72	231 600 000
Karlovarský	2,24	67 200 000
Ústecký	5,39	161 700 000
Liberecký	4,68	140 400 000
Královehradecký	6,67	200 100 000
Pardubický	5,93	177 900 000
Vysočina	7,96	238 800 000
Jihomoravský	4,52	135 600 000
Olomoucký	5,74	172 200 000
Zlínský	5,35	160 500 000
Moravskoslezský	15,64	891 480 000 ³
Celkem	100	3 421 980 000

² Odpovídá podílu z 3 mld. Kč.

³ Alokace odpovídající stanovenému procentnímu podílu je navýšena o 421.980.000 Kč z podílu kraje na alokaci 3. výzvy.

Následující tabulka uvádí minimální počet výměn odpovídající stanovené finanční alokaci.

Kraj	Min. počet realizovaných výměn
Praha	247
Středočeský	5 390
Jihočeský	3 155
Plzeňský	2 412
Karlovarský	700
Ústecký	1 683
Liberecký	1 462
Královehradecký	2 083
Pardubický	1 852
Vysočina	2 486
Jihomoravský	1 412
Olomoucký	1 793
Zlínský	1 671
Moravskoslezský	8 654
Celkem	35 000

3.1.2 Způsobilé výdaje – obecné principy

Podpora z OPŽP může být poskytnuta pouze na způsobilý výdaj, kterým je takový výdaj, jenž:

- je v souladu s právními předpisy (tj. zejména legislativou ČR a EU),
- je v souladu s pravidly OPŽP a podmínkami podpory,
- je přiměřený (odpovídá cenám v místě a čase obvyklým) a je vynaložen v souladu s 3E⁴, tj. principy hospodárnosti, účelnosti a efektivnosti,
- vzniknul a byl uhrazen příjemcem podpory v období od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2023,
- má vazbu na podporovaný region,
- je řádně identifikovatelný, prokazatelný a doložitelný.

Uvedené podmínky musejí být naplněny zásadně kumulativně, tedy všechny zároveň. Jestliže není kterákoliv z uvedených podmínek naplněna, nelze výdaj posoudit jako způsobilý. Pro příspěvek z OPŽP jsou podmínky způsobilosti rozřazeny na čtyři hlediska, která jsou blíže specifikována v následujících kapitolách.

⁴ § 2 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole).

3.1.2.1 Věcná způsobilost výdaje

Hledisko věcné způsobilosti výdaje vyžaduje naplnění tří kumulativních podmínek. Ty spočívají v tom, že výdaj:

- 1) je realizován v souladu s právními předpisy⁵ a
- 2) naplňuje pravidla programu a podmínky⁶ podpory a
- 3) je přímo a výhradně spojen s realizací projektu a je součástí jeho rozpočtu.

3.1.2.2 Přiměřenost výdaje

Přiměřeností se rozumí dosažení optimálního vztahu mezi její hospodárností, účelností a efektivností.

3.1.2.3 Časová způsobilost výdaje

Způsobilým výdajem pro příspěvek z OPŽP je obecně z časového pohledu výdaj, který vznikl a byl uhrazen příjemcem podpory v období od 1. ledna 2014 do 31. prosince 2023.

Pro účely 2. výzvy ve Specifickém cíli 2.1 budou výdaje kraje na administraci a propagaci a publicitu způsobilé k datu vyhlášení této výzvy.

Časovou způsobilost výdajů fyzických osob stanoví kraj od **15. července 2015**. Kraj zajistí, že fyzické osoby jako potenciální žadatelé budou o časovém limitu pro zpětnou způsobilost výdajů dostatečně informovány.

V rámci projektu kraje je možné v souladu s výše uvedeným hradit výdaje fyzických osob, které se váží k již dokončené realizaci.

Za vznik výdaje se považuje okamžik reálného uskutečnění požadovaného plnění (datum uskutečnění zdanitelného plnění na faktuře, datum reálného vykonání prací, datum dodání předmětu podpory apod.). Úhradou výdaje se rozumí vynaložení finančních prostředků příjemcem podpory, s nímž je spojen nárok na odpovídající plnění (platba dodavateli, mzda apod.). Z hlediska časové způsobilosti se výdaj musí vztahovat k období realizace projektu. Výdaje vzniklé v období po ukončení realizace a financování projektu z prostředků OPŽP nejsou způsobilé pro příspěvek z OPŽP.

3.1.2.4 Místní způsobilost výdaje

Z hlediska umístění projektů platí obecná zásada, že výdaj projektu je způsobilý, pokud je projekt realizován na území zóny či aglomerace, kde došlo dle map klouzavých pětiletých průměrů 2007-2011 sestavených ČHMÚ k překročení imisních limitů.

Pro účely 2. výzvy ve Specifickém cíli 2.1 je způsobilým výdajem pouze výdaj realizovaný na území příslušného kraje.

⁵ Veškeré výdaje, které mohou být podpořeny příspěvkem z ESI fondů, musejí být realizovány v souladu s právními předpisy, resp. platným a účinným právním řadem.

⁶ Za způsobilý může být ve vztahu k předmětné podmínce uznán pouze takový výdaj, který je vynaložen v souladu s příslušným specifickým cílem OPŽP, splňuje pravidla programu, podmínky dané konkrétní výzvou pro předkládání žádostí o podporu a zároveň podmínky dané právním aktem o poskytnutí podpory uzavřeným mezi jejím poskytovatelem a příjemcem podpory.

3.1.3 Pravidla způsobilosti pro některé druhy výdajů realizované krajem

3.1.3.1 Administrace projektu kraje - osobní náklady

V rámci podpory ze Specifického cíle 2.1 poskytované krajům jsou způsobilým výdajem v oblasti osobních nákladů mzdové náklady na realizaci projektu – hrubá mzda, plat nebo odměna z dohod zaměstnanců pracujících na projektu (popř. její alikvotní část odpovídající počtu hodin odpracovaných na projektu) včetně zákonných náhrad, resp. příplatků (např. za práci přesčas, práci ve svátek, pokud zaměstnanec vykonával v tomto časovém období práce přímo s projektem související, odměn a prémie, apod.). Způsobilé budou pouze výdaje na zaměstnance, kteří se na administraci projektu podílejí úvazkem minimálně 0,5 FTE a maximálně 1,0 FTE.

Dále jsou způsobilým výdajem zákonem stanovené povinné výdaje zaměstnavatele za zaměstnance pracujícího na daném projektu, popř. jejich alikvotní část odpovídající pracovnímu vytížení zaměstnance na daném projektu, za předpokladu, že splňují základní principy způsobilosti výdajů, jsou placeny v souladu s platnými právními předpisy a představují pro příjemce podpory skutečný výdaj na daný projekt. Osobní náklady nesmí přesáhnout obvyklou výši v daném oboru, čase a místě. V případě využití financování osobních nákladů musí být prokázáno naplnění pravidla 3E a dostatečně ošetřeny záruky za provedené práce

Výše uvedené způsobilé výdaje, tj. výdaje na administraci projektu kraje, jsou způsobilé **ve výši max. 3 % z celkové částky poskytnuté na dílčí projekty konečným uživatelům – fyzickým osobám**. Pro účely závěrečného vyúčtování rozpočtovaná nominální výše výdajů na administraci projektu bude zachována a nebude poměrně snížena, pokud bude dosažena výše indikátoru uvedená v Podmínkách Rozhodnutí o poskytnutí dotace.

3.1.3.2 Publicita a propagace projektu kraje

V rámci projektu kraje jsou způsobilým výdajem taktéž náklady na publicitu a propagaci příslušného projektu, a to nákup mediálního prostoru a příprava a realizace tiskových materiálů. Výdaje na publicitu a propagaci jsou způsobilé **do výše 500 tis. Kč pro každý kraj na rok realizace projektu**.

3.2 Výše podpory a způsobilé výdaje dílčího projektu konečného uživatele (fyzické osoby)

3.2.1 Výše podpory

Podpora fyzickým osobám bude poskytována formou dotace, a to **s následující hranicí:**

- **75 % způsobilých výdajů dílčího projektu fyzické osoby** v případě projektu s realizací automatického kotle na uhlí a biomasu, nejvýše však 75 tis. Kč.
- **75 % způsobilých výdajů dílčího projektu fyzické osoby** v případě projektu s realizací plynového kondenzačního kotle, nejvýše však 95 tis. Kč.
- **80 % způsobilých výdajů dílčího projektu fyzické osoby** v případě, že je realizován kotel pouze na biomasu s ručním přikládáním, nejvýše však 100 tis. Kč.
- **80 % způsobilých výdajů dílčího projektu fyzické osoby** v případě, že je projektem realizováno tepelné čerpadlo nebo automatický kotel pouze na biomasu, nejvýše však 120 tis. Kč,

V případě současné realizace projektu v programu NZÚ získá žadatel bonus dle podmínek programu NZÚ.

Podpora bude dále navýšena o částku 7 500 Kč v případě, že je výměna kotle realizována v prioritní obci uvedené v **Příloze 1**.

3.2.2 Způsobilé výdaje

Za způsobilé výdaje na úrovni projektu fyzické osoby jsou obecně považovány náklady na stavební práce, dodávky a služby bezprostředně související s předmětem podpory, zejména pak:

- a) stavební práce, dodávky a služby spojené s realizací kotle na pevná paliva včetně nákladů na úpravu spalinových cest,
- b) stavební práce, dodávky a služby spojené s realizací tepelného čerpadla,
- c) stavební práce, dodávky a služby spojené s realizací plynového kondenzačního kotle včetně nákladů na úpravu spalinových cest,
- d) stavební práce, dodávky a služby související s realizací nové otopné soustavy nebo úpravou stávající otopné soustavy, včetně dodávky a instalace akumulční nádoby nebo kombinovaného bojleru, pokud je toto doporučeno projektem, výrobcem nebo dodavatelem, vždy v návaznosti na realizaci nového zdroje tepla pro vytápění,
- e) náklady na zkoušky nebo testy související s uváděním majetku do stavu způsobilého k užívání a k prokázání splnění technických parametrů, ovšem pouze v období do kolaudace (uvedení do trvalého provozu),
- f) náklady na projektovou dokumentaci. Tyto náklady nezahrnují náklady na zpracování žádosti.

4 Požadované dokumenty

4.1 Požadované dokumenty k žádosti o projekt kraje

1. **Doklad o jmenování či volbě statutárního zástupce žadatele (kraj) a o způsobu jednání žadatele (kraj).**
2. **Doklad, kterým je určena osoba pověřená jednáním se SFŽP ČR - plná moc pro pracovníka pověřeného jednáním se SFŽP ČR.**
3. **Analýza proveditelnosti** v níže uvedené struktuře:
 - Analýza problému
 - Cíle projektu kraje
 - Nástroje projektu kraje
 - Velikost požadované alokace
 - Spolupráce s obcemi/NGO
 - Koncentrace dotační podpory
 - Marketingová strategie ke zvýšení absorpční kapacity
 - Plánované výsledky a výstupy
 - Monitoring projektu kraje

Podrobnější specifikace Analýzy proveditelnosti je uvedena v **Příloze č. 2**.

4.2 Požadované dokumenty k dílčímu projektu konečného uživatele (fyzické osoby)

Žádost o poskytnutí dotace - dle vzoru viz **Příloha č. 3**, který může být po souhlasu MŽP/SFŽP ČR modifikován.

Doklad o kontrole technického stavu a provozu stávajícího spalovacího stacionárního zdroje na pevná paliva o jmenovitém tepelném příkonu 10-300 kW včetně, sloužícího jako zdroj tepla pro teplovodní soustavu ústředního vytápění.⁷

Fotodokumentace stávajícího kotle napojeného na otopnou soustavu a komínové těleso.

Písemný souhlas spoluvlastníků většinového podílu k realizaci nového zdroje tepla a dalších souvisejících opatření v rodinném domě, a to v případě více spoluvlastníků rodinného domu.

Písemný souhlas spoluvlastníků většinového podílu k bytové jednotce a rovněž k rodinnému domu k realizaci nového zdroje tepla a dalších souvisejících opatření v rodinném domě, a to v případě více spoluvlastníků bytové jednotky.

Písemný souhlas druhého z manželů v případě vlastnictví rodinného domu/bytové jednotky nebo podílu na nich v rámci společného jmění manželů a písemný souhlas ostatních spoluvlastníků většinového podílu na předmětném rodinném domě k realizaci nového zdroje tepla a dalších souvisejících opatření v rodinném domě.

Písemný souhlas vlastníka pozemku v případě, kdy vlastník nemovitosti je odlišný od vlastníka pozemku, na němž se rodinný dům nachází.

Další přílohy definované příslušným krajem dle jeho individuálních potřeb souvisejících s nastavením přidělování podpory.

Vzhledem ke zkušenostem z 1. výzvy SC 2.1 OPŽP je důrazně doporučeno krajům umožnit elektronické podání žádostí o poskytnutí dotace dílčích projektů.

4.3 Požadované dokumenty pro závěrečné vyhodnocení projektu kraje

Do termínu pro předložení podkladů pro závěrečné vyhodnocení projektu kraje stanoveného Rozhodnutím o poskytnutí dotace jsou kraje povinny předložit následující dokumenty:

Kompletní seznam podpořených dílčích projektů ve formátu daném **Přílohou č. 5** těchto Závazných pokynů.

Finanční vypořádání projektu kraje, ze kterého bude patrný objem přijatých investičních i neinvestičních prostředků z žádostí o platbu a objem investičních i neinvestičních prostředků vyplacených.

⁷ Dokument primárně slouží k potvrzení relevantní emisní třídy stávajícího zdroje. Pokud fyzická osoba tímto dokumentem nedisponuje, lze u zdrojů nahrazených před 31. 12. 2016 nahradit jiným dokladem prokazujícím třídu kotle (fotografie štítku kotle, návod k obsluze či jiné dokumenty), v případě kotlů, u kterých třída nebyla stanovena lze nahradit čestným prohlášením o tom, že je třída kotle neznámá.

Kompletní seznam provedených kontrol na místě včetně výsledku kontroly v členění shodném, jako v monitorovací zprávě (**Příloha č. 4**).

Seznam všech dílčích projektů, u kterých bylo nahlášeno podezření na nesrovnalost.

Stručný souhrn výsledků realizace projektu kraje (komentář k naplnění monitorovacího indikátoru, přehled počtu nahrazených zdrojů a typu nového zdroje, komentář k dodržení/nedodržení realizačního termínu projektu kraje apod.)

4.4 Požadované dokumenty pro průběžný monitoring a vyhodnocení 2. výzvy Ministerstva životního prostředí

Pravidelná monitorovací zpráva (4x za rok) je předkládána za období 1. 2. - 30. 4., 1. 5. - 31. 7., 1. 8. - 30. 10. a 1. 11. - 31. 1. na formuláři, který je **Přílohou č. 4** Závazných pokynů, vždy do 5 pracovních dní po posledním dnu monitorovacího období. Přílohou monitorovací zprávy je přehled kontrolní činnosti dle kapitoly 7.2.2 Závazných pokynů a souhrnný přehled počtu podaných žádostí (viz Záložky formuláře monitorovací zprávy). Kromě Pravidelných monitorovacích zpráv je příjemce podpory povinen s každou žádostí o platbu obsahující vyúčtování podat zprávu o realizaci prostřednictvím rozhraní ISKP2014+.

Příjemce podpory má povinnost evidovat přijaté žádosti ve zvláštní tabulce pro vyhodnocení programu, která je **Přílohou č. 5** Závazných pokynů. Tuto tabulku bude příjemce podpory odevzdávat elektronicky zpravidla 2x ročně k předem danému termínu prostřednictvím projektového manažera. Z důvodu nutného zachování jednotného formátování tabulky nebude příjemce zasahovat do struktury a funkcí tabulky.

5 Právní rámec podpory

5.1 Právní rámec podpory poskytované příjemci podpory (kraj)

Dotace jednotlivým příjemcům podpory bude poskytnuta z rozpočtu MŽP, a to na předfinancování výdajů, které mají být následně kryty prostředky z rozpočtu EU, na základě Rozhodnutí o poskytnutí dotace.

Rozhodnutí bude obsahovat povinné náležitosti ve smyslu § 14 zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), které je příjemce podpory (kraj) povinen dodržovat při rozdělování prostředků na jednotlivá opatření podporovaných subjektů.

5.2 Právní rámec poskytování prostředků příjemcem podpory (krajem) konečným uživatelům (fyzickým osobám)

Dotace z rozpočtu kraje jako příjemce podpory ve smyslu zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), bude na jednotlivá podporovaná opatření poskytnuta v souladu s úpravou zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Prostředky z rozpočtu kraje budou poskytnuty na základě rozhodnutí, resp. usnesení zastupitelstva kraje, respektive rady kraje, která stanoví seznam podporovaných opatření. Na základě tohoto usnesení pak kraj uzavře s takto vybraným subjektem podpory v souladu s § 10a odst. 3 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, veřejnoprávní smlouvu o poskytnutí dotace (dále jen „smlouva“), která obsahuje alespoň náležitosti uvedené v § 10a odst. 5 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. Obsahem této smlouvy budou také náležitosti uvedené v Rozhodnutí jako povinné při poskytování podpory na jednotlivá opatření jednotlivým

vybraným subjektům. Jedná se o smlouvu veřejnoprávní povahy ve smyslu § 159 a násl. zákona č. 500/2004 Sb., správní řád. Doporučený vzor této smlouvy viz **Příloha č. 6**. Vzor je možné upravit pouze po konzultaci se SFŽP ČR.

5.3 Posouzení veřejné podpory

Pro Specifický cíl 2.1 nebude v případě náhrady kotlů v rodinných domech veřejná podpora podrobně analyzována, protože typickým konečným uživatelem je fyzická osoba. Fyzické osoby nejsou příjemcem veřejné podpory, neboť se z principu nejedná o podniky.

V případech, kdy je v objektu k bydlení provozována i drobná podnikatelská činnost, může být její význam považován za sekundární, pokud je objekt určen k bydlení. Rovněž lze předpokládat, že takovýto typ podnikatelské činnosti má čistě lokální charakter a nedochází k naplnění znaků veřejné podpory.

6 Financování a finanční toky

6.1 Financování příjemců podpory (krajů)

Ve Specifickém cíli 2.1 OPŽP obdrží příjemce podpory (kraj) prostředky formou ex-ante platby.

Do 1 měsíce od vydání Rozhodnutí o poskytnutí dotace **je příjemce podpory povinen podat žádost o zálohovou platbu ve výši 50% celkových způsobilých výdajů**. Tato skutečnost již bude zohledněna při vyplňování finančního plánu projektu v MS2014+. Finanční plán a rozpočet projektu musí být v časovém souladu. Doporučujeme nastavení rozpočtu projektu tak, aby příjemce podpory mohl čerpat dostatek prostředků v daném roce i s ohledem na spuštění výzev pro konečné uživatele – fyzické osoby. Další zálohy bude možné proplácet do výše zúčtovaného objemu prostředků, vždy však do maximální výše 50% celkových způsobilých výdajů projektu.

Žádosti o platbu předkládá příjemce podpory v souladu s finančním plánem, a to s ohledem na výzvy vyhlášené pro konečné uživatele – fyzické osoby. Ve finančním plánu projektu je nutné rozepsat jak plánované zálohové platby, tak i plánované předložení vyúčtování.

6.2 Žádost o platbu kraje

Žádost o platbu předkládá kraj na SFŽP ČR prostřednictvím MS2014+. Pokud se jedná o žádost o platbu obsahující vyúčtování, je třeba s touto žádostí doložit i tzv. zprávu o realizaci. Po převedení žádosti o platbu do stavu „zaregistrovaná“ informuje kraj e-mailem svého projektového manažera o podání nové žádosti o platbu.

Žádost o platbu se skládá ze dvou částí:

- vyúčtování předchozí zálohové platby
- žádosti o zálohovou platbu na další období

Pro vyúčtování předchozí zálohové platby předkládá příjemce podpory následující podklady:

- 1) Souhrnný přehled poskytnutých podpor konečným uživatelům – fyzickým osobám (pouze investiční výdaje). Údaje budou poskytnuty formou tabulky v minimálním členění:
 - a. jméno
 - b. příjmení

- c. datum narození
- d. trvalé bydliště
- e. místo realizace (obec)
- f. celkové způsobilé výdaje
- g. uhrazené způsobilé výdaje
- h. číslo dokladu/dokladů, kterým byly výdaje uhrazeny
- i. číslo bankovního účtu, na který je podpora konečnému příjemci zasílána
- j. variabilní symbol platby konečnému příjemci
- k. datum zaslání platby konečnému příjemci

2) Vyúčtování způsobilých výdajů na administraci (pouze neinvestiční výdaje).

Vyúčtování mezd je třeba rozepsat v žádosti o platbu na soupisce SD2 Lidské zdroje, a to jednotlivě za každého zaměstnance. Doložení je provedeno souhrnnou soupiskou mezd, soupisem platebního výměru, bankovním výpisem o úhradě mzdy zaměstnanci a prohlášením kraje o odvedech za sociální a zdravotní pojištění a jiných odvedech. Všechny dokumenty je třeba označit razítkem a podpisem pověřené osoby.

3) Vyúčtování způsobilých výdajů na publicitu.

Vyúčtování je třeba doložit proplacenými fakturami s bankovními výpisy dokládajícími platbu. Dokumenty je třeba označit razítkem a podpisem pověřené osoby. Na faktuře musí být uvedeno číslo a název projektu (v textu dodavatele nebo doplněné příjemcem podpory – razítko, ručně psaný text).

6.3 Doložení způsobilých výdajů projektu kraje

6.3.1 Poskytnuté podpory konečným uživatelům (fyzickým osobám)

musí být doloženy podrobným přehledem dílčích projektů konečných uživatelů – fyzických osob realizovaných na území kraje s rozpisem proplacených částek jednotlivým uživatelům vzhledem k doloženým výdajům, rozsahu podporovaných aktivit dle kapitoly 2.1 a vyznačením provedených kontrol na místě.

6.3.2 Osobní náklady

musí být prokázány mzdovými listy zaměstnance, výpisem z účtu či obdobným dokladem prokazujícím úhradu mzdy zaměstnanci a souhrnným přehledem nárokovaných výdajů, ze kterého bude patrná celková nárokovaná hrubá mzda za všechny zaměstnance ve vyúčtovaném období, výše odvedeného zdravotního a sociálního pojištění za všechny zaměstnance ve vyúčtovaném období, případně přehled dalších nárokovaných výdajů včetně jejich zdůvodnění, a dále výkazy odpracovaných hodin pro zaměstnance, kteří se na administraci projektu podílejí méně než 100 % svého úvazku.

Zaměstnanci, kteří se na realizaci projektu podílejí, musí mít tuto informaci uvedenu v náplni práce. Výše osobních nákladů musí být v místě a čase obvyklá.

V souladu s ustanovením kapitoly 3.1.3.1 jsou výdaje na administraci projektu kraje způsobilé ve výši max. 3 % z celkové částky poskytnuté na dílčí projekty konečným uživatelům – fyzickým osobám. Pro účely rozpočtu je tato částka počítána podle následujícího vzorce:

$$ADM = (CZV-PUB) * (3/103), \text{ kde}$$

- CZV⁸ jsou celkové způsobilé výdaje projektu
- PUB jsou rozpočtované způsobilé výdaje na publicitu
- ADM jsou rozpočtované způsobilé výdaje na administraci projektu

Pro účely závěrečného vyúčtování rozpočtovaná nominální výše výdajů na administraci projektu bude zachována a nebude poměrně snížena, pokud bude dosažena výše indikátoru uvedené v Podmínkách Rozhodnutí o poskytnutí dotace.

6.3.3 Výdaje na publicitu

musí být doloženy podrobným přehledem realizovaných propagačních akcí s rozpisem proplacení fakturovaných částek včetně doložení podkladů související s výběrovým řízením v případě realizace veřejných zakázek.

6.4 Závěrečná žádost o platbu

Do 2 měsíců od ukončení realizace projektu kraje předkládá příjemce podpory prostřednictvím MS2014+ Závěrečnou žádost o platbu, která obsahuje pouze vyúčtování poslední poskytnuté zálohové platby.

6.5 Úroky vygenerované z dotačních prostředků

Úroky vygenerované z dotačních prostředků bude kraj moci využívat výhradně na poskytování podpory fyzickým osobám na výměnu stávajícího kotle na pevná paliva. Úroky nejsou součástí alokace prostředků poskytovaných EU a jsou do projektu přidány nad jejich rámec.

6.6 Metody poskytnutí podpory konečným uživatelům (fyzickým osobám)

Kraj má možnost zvolit metodu poskytování podpory konečným uživatelům (platby ex-ante, modifikovaná ex-ante nebo ex-post).

Doporučenou metodou poskytování podpory konečným uživatelům – fyzickým osobám je **ex-ante platba**, tj. platba na základě částečně uhrazených faktur. Konečný uživatel – fyzická osoba předkládá kraji fakturu od dodavatele zároveň s dokladem o zaplacení příslušného podílu dle určené výše spolufinancování (bankovním výpisem). Realizaci prací dokládá konečný uživatel – fyzická osoba doklady specifikovanými v těchto Závazných pokynech a dále doklady, které stanovil kraj. Následně kraj proplatí nárokovaný podíl evropské dotace na účet konečného uživatele - fyzické osoby, která poté provede **do 10 pracovních dnů** převod na účet dodavatele a kraji převod doloží bankovním výpisem o převodu těchto finančních prostředků na dodavatele.

V případě použití ex-ante platby je kraj povinen smluvně zajistit podmínku, že konečný uživatel – fyzická osoba převede prostředky dodavateli do 10 pracovních dnů od přijetí platby z dotačního účtu kraje.

Kraj po provedení kontroly předložených podkladů, případně po provedení kontroly na místě na vybraném vzorku podpořených projektů konečných uživatelů - fyzických osob, provede v souladu s dobou splatnosti faktury úhradu na účet konečného uživatele – fyzické osoby.

⁸ Celkové způsobilé výdaje jsou součtem způsobilých výdajů na podporu fyzickým osobám, způsobilých výdajů na publicitu a způsobilých výdajů na administraci projektu.

6.7 Náležitosti dokladů předkládaných konečnými uživateli (fyzickými osobami)

Realizaci projektu dokládá konečný uživatel – fyzická osoba minimálně následujícími doklady:

- Fotodokumentace nově instalovaného kotle, doklad o instalaci a uvedení nového zdroje tepla do provozu, v případě obnovitelných zdrojů energie (OZE) vystavený oprávněnou osobou podle zákona č. 406/2000 Sb., o hospodaření energií, a nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 517/2014 ze dne 16. dubna 2014 o fluorovaných skleníkových plynech a o zrušení nařízení (ES) č. 842/2006 (tepelná čerpadla),
- protokol o revizi spalinové cesty dle Vyhlášky č. 34/2016 o čištění, kontrole a revizi spalinové cesty (v případě, že je novým zdrojem tepla spalovací zdroj),
- potvrzení o likvidaci starého kotle,
- případně další doklad, který si kraj stanoví.

Faktura musí být označena číslem a názvem projektu kraje, ke kterému se vztahuje. Toto označení může být zajištěno od dodavatele nebo kraje⁹. Informace o plnění uvedeném na faktuře musí obsahovat (dle typu projektu) následující¹⁰:

- specifikaci a náklady na nový zdroj,
- specifikaci a náklady opatření na otopné soustavě,
- specifikaci a náklady na úpravy spalinových cest,
- specifikaci a náklady na úpravu kotelny,
- specifikaci a náklady na akumulční nádobu,
- specifikaci a náklady na neveřejnou část plynové přípojky,
- celkové náklady plnění.

Kopie BV dokládající úhradu faktury (resp. příslušné části nákladů odpovídající vlastnímu spolufinancování) musí být vždy opatřena originálním podpisem konečného uživatele, originál BV si příjemce podpory uschová pro případnou kontrolu.

Kraj může dále v relevantních případech definovat podmínky pro doložení prostředků od spolufinancujících subjektů na účet konečného uživatele a jejich využití k úhradě nákladů souvisejících s dofinancováním projektu fyzické osoby (viz výše kopie BV).

7 Kontrolní činnost

7.1 Obecná ustanovení o kontrolách

Kontrolní činnost je z úrovně ŘO/ZS vůči příjemci podpory – kraji, ale i z úrovně kraje vůči jednotlivým konečným uživatelům – fyzickým osobám, prováděna v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole). Rozsah činnosti zahrnuje jak administrativní ověřování související s kontrolou implementace projektu kraje a jednotlivých dílčích projektů konečných uživatelů v podobě doložení provedené změny k předkládaným výdajům k proplácení prostředků EU, tak i vlastní kontroly na místě včetně možnosti kontroly dílčích projektů na místě realizace, a posouzení skutečného přínosu pro životní prostředí.

⁹ Např. razítkem kraje, kde budou uvedeny potřebné informace.

¹⁰ Tyto požadavky na informace o plnění uvedeném na faktuře jsou povinné od data zveřejnění podmínek programu příslušného kraje. Před zveřejněním podmínek je vhodné zajistit tyto informace (pro následný monitoring a analýzy), není to však povinné.

Projekt kraje bude předmětem kontrol na místě vykonávaných z úrovně ŘO/ZS tak, aby za dobu implementace OPŽP byl každý kraj zkontrolován minimálně jednou. Rozsah kontrolní činnosti bude prováděn v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), a v návaznosti na metodické upřesnění pro kontrolu prováděnou z úrovně řídicích orgánů vymezenou MF¹¹. Výstupy z těchto kontrol budou zaznamenány do MS2014+.

V případě potřeby je možné z úrovně ŘO/ZS po předchozí informovanosti příjemce podpory vykonat u kraje monitorovací návštěvu za účelem operativního objasnění stavu implementace projektu kraje. Současně se nevylučuje možnost účasti zástupců ŘO/ZS jako přizvaných osob na kontrolní činnosti prováděnou krajem na místě u konečných uživatelů – fyzických osob (např. v souvislosti s administrací žádosti v programu Nová zelená úsporám).

Projekt kraje podporovaný z prostředků OPŽP je možné kontrolovat i z úrovně ostatních subjektů, konkrétně z úrovně MF-PCO, MF-AO, EK a EÚD. Současně se předpokládá i kontrolní činnost z úrovně NKÚ. Uvedené subjekty mohou provést kontrolu na místě i přímo u fyzické osoby – konečného uživatele v rámci vykazovaných dílčích projektů.

7.2 Kontroly prováděné příjemci podpory (kraji)

Kraje jako příjemci podpory z OPŽP vytvoří pro implementaci dílčích projektů fyzických osob – konečných uživatelů vnitřní kontrolní mechanismy v souladu se zákonem č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole) a s požadavky prováděcí vyhlášky č. 416/2004 Sb., kterou se provádí zákon č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole) a dále zákonem č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), tak, aby bylo zajištěno nejen administrativní ověřování dílčích projektů, ale byly vykonávány i kontroly na místě. V rámci nastavení implementace lze využít stávajících interních předpisů.

7.2.1 Administrativní ověřování dílčích projektů

Kontrolní činnost na úrovni příjemce podpory - kraje zahrnuje:

- **administraci výzvy pro podporované aktivity** = hromadná pro více podporovaných aktivit nebo dílčí pro jednotlivé aktivity, přičemž je nutné na úrovni kraje zkontrolovat objem prostředků EU určených pro danou výzvu/aktivitu, vymezení lhůty pro příjem žádostí včetně možnosti pro elektronický příjem žádostí dle předem určeného postupu, výčet podporované aktivity a stanovení lhůty pro realizaci, informovanost o možnosti provádění kontrol na místě před uzavřením smlouvy, před vyplacením prostředků a v době užívání (lhůta 5 let od podepsání smlouvy mezi krajem a konečným uživatelem);
- **administraci podaných žádostí dílčích projektů** = kontrolní činnost prováděna průběžně, zpravidla do 30 pracovních dní, nejpozději do 75 pracovních dní, od obdržení žádostí dílčích projektů, formální ověření obsahu předložených žádostí, shodu s normami pro jednotlivé podporované aktivity (přínos pro životní prostředí z důvodu zvýšení energetické účinnosti pro objekty), v případě identifikace nedostatků je konečný uživatel ve lhůtě 15 pracovních dnů od identifikace nedostatků vyzván k doplnění žádosti nejpozději do 15 pracovních dnů od obdržení výzvy z úrovně kraje (pokud následně nedoloží je žádost automaticky vyřazena) – žádosti (a jejich případná doplnění) lze přijímat i elektronicky dle předem určeného postupu; k ověření vlastnictví budov a

¹¹ Metodický pokyn pro výkon kontrol v odpovědnosti řídicích orgánů při implementaci Evropských strukturálních a investičních fondů pro období 2014 – 2020.

stavu objektu využít internetové informace z katastru nemovitostí a satelitních map, případně uličních pohledů pro ověření shody podporovaného objektu;

- **administraci smluvního aktu dílčích projektů** = obeslání konečného uživatele o možnosti financování předložené žádosti včetně sdělení max. výše alokace – výzva k podpisu smluvního aktu mezi krajem a konečným uživatelem k podporované aktivitě, zpravidla ve lhůtě 30 pracovních dní, nejpozději do 60 pracovních dní od akceptace žádosti (akceptací žádosti je např. usnesení orgánů kraje o schválení žádostí k financování);
- **administrace doložení realizace dílčích projektů** = kontrola úplnosti dokladů dle 4.2 dokládající fyzickou realizaci podporované aktivity, včetně prokázání likvidace měněného původního kotle zpravidla ve lhůtě 30 pracovních dní, nejpozději do 60 pracovních dní, od obdržení dokladů. V případě nejasností/pochybností o rozsahu provedené realizace je důvod pro provedení fyzické kontroly na místě dle 7.2.2;
- **administrace platby dílčích projektů** = kontrola hodnoty doložených výdajů, max. výše podporované aktivity, shoda bankovního účtu konečného uživatele/dodavatele předloženého v žádosti (ověřit zda je účet shodný v internetové evidenci DPH), ověření proplacení výdajů konečnými uživateli do 30 pracovních dní od ověření oprávněnosti realizace;
- **administrace udržitelnosti dílčích projektů** = jedná se o kontrolu výstupů projektu (užívání) ve lhůtě 5 let od uzavření smlouvy s konečnými uživateli,
- **administrace archivace dílčích projektů** = jednotlivá dokumentace pro dílčí projekty po uplynutí doby jejich udržitelnosti jsou pro projekt kraje archivovány další 2 roky pro případ potřeby ověření naplnění účelu snížení energetické náročnosti podporovaných objektů. Po uplynutí lhůty kraj ponechává v archivaci pouze dokumenty související s implementací projektu OPŽP (využíván MS2014+).
- **Běh výše uvedených lhůt se přerušuje na dobu od vyzvání do řádného a úplného doplnění.**
- **Kraj při výzvě k doplnění stanoví maximální lhůtu 15 pracovních dní.**

7.2.2 Kontroly na místě realizace dílčích projektů

Kontrola fyzické realizace dílčího projektu na místě je prováděna dle zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), a zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád) s přihlédnutím ke stávajícím interním předpisům.

Účelem kontroly je poznání skutečného stavu, porovnání se stavem plánovaným v žádosti, deklarovaným v realizaci projektu a v době udržitelnosti. V případě zjištění nežádoucích odchylek či jiných nedostatků jsou příjemcem podpory - krajem zahájeny činnosti vedoucí k jejich odstranění či nápravě, případně je konečný uživatel – fyzická osoba vyzván k vrácení dotačních prostředků.

Rozsah kontrolní činnosti na místě u projektu kraje je prováděn:

- na min. 5% počtu podpořených dílčích projektů v rámci proplacení prostředků konečným uživatelům, přičemž by mělo dojít k proporcionalnímu ověření počtu podporovaných aktivit v daném projektu kraje - vzorek je možné vybrat metodou náhodného výběru;
- na min. 5% počtu podpořených dílčích projektů v rámci udržitelnosti, přičemž by mělo být zachováno proporcionalní ověření počtu podporovaných aktivit v daném projektu kraje - vzorek je možné vybrat metodou náhodného výběru.

S ohledem na charakter podporovaných oblastí se předpokládá výkon kontrolní činnosti související s proplácením mimo topnou sezónu, přičemž kontroly v době udržitelnosti se navrhuje vykonat v době topné sezóny.

V případě identifikace nedostatků po vyplacení prostředků konečnému uživateli je nutné z krajské úrovně zajistit hlášení nesrovnalostí dle kapitoly 8.

Procesní stránky kontroly na místě:

- **zahájení kontroly** = doručení *Oznámení o kontrole*, případně po poskytnutí informace o kontrole předáním *Pověření* (kopie/stejnopisu);
- **seznámení konečného uživatele s právy a povinnostmi** = konečný uživatel je vedoucím kontrolní skupiny seznámen s právy a povinnostmi dle zákona č. 255/2012 Sb., o kontrole (kontrolní řád), a svým podpisem uvedené potvrdí;
- **ověření stavu s doklady předloženými při administraci** = podporovaná aktivita odpovídá dokladům předloženým v žádosti/realizaci a zařízení na snížení energetické náročnosti objektu je/bude využíváno;
- **zpracování protokolu** = vyhotovení min. ve 2 výtiscích; v případě shledání nedostatků je možné přímo na místě určit lhůtu pro stanovení opatření k nápravě (§ 18 zákona č. 320/2001 Sb., o finanční kontrole ve veřejné správě a o změně některých zákonů (zákon o finanční kontrole), a § 10 zákona č. 255/2012 Sb. o kontrole (kontrolní řád)), lhůty pro podání námitek jsou min. 15 dní;
- **vypořádání námitek** = v případě zaslání námitek konečným uživatelem proti kontrolním zjištěním uvedeným v protokolu je nutné ve lhůtě 30 dní (max. 60 dní) od doručení námitek rozhodnout o jejich oprávněnosti, případně námitky zamítnout;
- **vyčíslení nezpůsobilých výdajů** = v případě identifikace zjištění s finančním dopadem příjemce podpory - kraj postupuje dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, a přijímá adekvátní opatření k nápravě. V případě certifikovaných výdajů je nutné krajem nahlásit případ SFŽP ČR jako nesrovnalost u dílčích projektů.

Rozsah vykonané kontroly na místě je součástí monitorovací zprávy, kdy je krajem zaznamenám výsledek v rozsahu:

- podporovaná aktivita – A2, A3, B a C¹²
- typ kontroly – průběžná k platbě/následná v udržitelnosti
- identifikace zjištění – ano/ne
- finanční dopad zjištění – ano/ne
- uloženo opatření k nápravě – ano/ne
- vymáhaná/vymožená částka
- datum navrácení prostředků konečným uživatelem

Přehled kontrol je průběžně doplňován, aby bylo prokázáno splnění kontroly min. 5% podpořených aktivit. Současně přehled kontrol bude sloužit jako průkazný zdroj dat o pozitivním přínosu daného projektu kraje pro životní prostředí.

¹² Dle členění v Žádosti o poskytnutí dotace v rámci Prioritní osy 2, Specifický cíl 2.1, Příloha č. 3.

8 Nesrovnalosti a jejich řešení

8.1 Obecná ustanovení o nesrovnalostech

Nesrovnalostí se rozumí porušení předpisů EU nebo ČR v důsledku jednání nebo opomenutí hospodářského subjektu, které vede nebo by mohlo vést ke ztrátě v souhrnném rozpočtu EU nebo ve veřejném rozpočtu ČR, a to započtením neoprávněného výdaje do souhrnného rozpočtu EU nebo do veřejného rozpočtu ČR.

Za nesrovnalost se nepokládá provedení neoprávněného výdaje na úrovni příjemce podpory - kraje, pokud se jedná o dotaci poskytovanou v režimu ex-ante a zároveň za předpokladu, že dojde k odhalení tohoto neoprávněného výdaje a provedení dostatečné finanční opravy před schválením žádosti o platbu.

Nesrovnalostí rovněž není situace, kdy je příjemcem podpory - krajem konstatováno pochybení na úrovni konečného uživatele – fyzické osoby (zpravidla půjde o porušení rozpočtové kázně dle § 22 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů), které ovšem není porušením povinnosti příjemce podpory ve smyslu Rozhodnutí mezi příjemcem podpory - krajem a poskytovatelem dotace.

O nesrovnalost se jedná až v případě, kdy je neoprávněný výdaj konečného uživatele – fyzické osoby zároveň neoprávněným výdajem ve smyslu Rozhodnutí mezi příjemcem podpory - krajem a poskytovatelem dotace byl zahrnut do žádosti o platbu příjemce podpory - kraje schválené ze strany SFŽP ČR.

Případy postupů:

- Pochybení na úrovni konečného uživatele – fyzické osoby je zjištěno příjemcem podpory - krajem před vložením souvisejících výdajů do žádosti o platbu – nejedná se o nesrovnalost
- Pochybení na úrovni konečného uživatele – fyzické osoby je příjemcem podpory – krajem odhaleno po vložení souvisejících výdajů do žádosti o platbu, kraj však stačí informovat SFŽP ČR o nezpůsobilosti výdajů před schválením žádosti o platbu – nejedná se o nesrovnalost,
- Pochybení na úrovni konečného uživatele – fyzické osoby, které je zároveň porušením povinnosti příjemce podpory ve smyslu Rozhodnutí mezi příjemcem podpory – krajem a poskytovatelem dotace, jedná se o případy, kdy kraj jako příjemce podpory poruší některou z podmínek poskytnutí dotace uvedenou v Rozhodnutí o poskytnutí dotace – **vždy se jedná o nesrovnalost.**

Nevymahatelnost nevymožitelných prostředků dle nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 (obecné nařízení)¹³ předvídá v čl. 122 s úhradou nevymožitelných prostředků ze strany EU pouze v případě, kdy se prostředky dotčené nesrovnalostí nepodaří vymoci od příjemce podpory, kterým je v případě kotlíkových dotací kraj, nikoliv fyzická osoba jako konečný uživatel.

Pro účely těchto Závazných pokynů budou sledována porušení podmínek poskytnutí dotace stanovených v Rozhodnutí o poskytnutí dotace, a to jak na úrovni příjemce podpory, tak

¹³ Nařízení Evropského parlamentu a Rady (EU) č. 1303/2013 ze dne 17. prosince 2013, o společných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti, Evropském zemědělském fondu pro rozvoj venkova a Evropském námořním a rybářském fondu, o obecných ustanoveních o Evropském fondu pro regionální rozvoj, Evropském sociálním fondu, Fondu soudržnosti a Evropském námořním a rybářském fondu a o zrušení nařízení Rady (ES) č. 1083/2006.

případná porušení povinností stanovených smlouvou o poskytnutí dotace dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů (dále jen „Smlouva“) na úrovni konečného uživatele- fyzické osoby, pokud tato porušení Smlouvy budou zároveň porušením Rozhodnutí mezi příjemcem podpory – krajem a poskytovatelem dotace.

8.2 Řešení nesrovnalostí

Řešení nesrovnalostí zahrnuje evidenci, šetření a hlášení nesrovnalostí a jejich další monitoring. Dále představuje zajištění nápravy a případně také provedení příslušných finančních oprav, resp. vymáhání prostředků dotčených nesrovnalostí.

Příjemce podpory je povinen veškerá podezření na nesrovnalost písemně a bezodkladně oznámit poskytovateli dotace, tj. informovat SFŽP ČR a předat příslušné doklady. Postup pro hlášení nesrovnalostí je uveden v kapitole 8.4.

8.3 Vymáhání oprávněně použitých finančních prostředků

a) Porušení podmínek poskytnutí dotace příjemcem podpory - krajem

Příjemce podpory je povinen dodržovat povinnosti stanovené v Rozhodnutí. V případě, že příjemce poruší povinnost uvedenou v Rozhodnutí, bude dané pochybení řešeno v režimu nesrovnalosti a bude předána příslušnému orgánu finanční správy pro posouzení podezření na porušení rozpočtové kázně ve smyslu zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla). Řídicí orgán následně nesrovnalost nahlásí dle kapitoly 8.4.

b) Porušení podmínek poskytnutí dotace konečným uživatelem – fyzickou osobou

Příjemce podpory je dále povinen ve smyslu kapitoly 7 Závazných pokynů realizovat kontrolní činnost vůči jednotlivým konečným uživatelům – fyzickým osobám, a to z pohledu dodržování podmínek poskytnutí podpory ve smyslu zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů. V případě zjištění porušení podmínek poskytnutí podpory konečným uživatelem – fyzickou osobou ve smyslu citovaného zákona, které příjemce podpory považuje za podezření na porušení rozpočtové kázně, je povinen provést příslušné šetření vedoucí k prošetření podezření na porušení rozpočtové kázně podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

V případě, že příjemce podpory, resp. orgán příslušný k prošetření podezření na porušení rozpočtové kázně, dojde k závěru, že byly porušeny podmínky poskytnutí dotace a došlo tak k porušení rozpočtové kázně, postupuje podle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů

V případě, že je příjemcem podpory konstatováno pochybení na úrovni konečného uživatele – fyzické osoby (zpravidla půjde o porušení rozpočtové kázně dle § 22 zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů), které ovšem není porušením povinnosti příjemce podpory ve smyslu Rozhodnutí o poskytnutí dotace mezi příjemcem podpory - krajem a poskytovatelem dotace, je příjemci podpory umožněno prominout odvod dle zákona č. 250/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech územních rozpočtů, a prominutý odvod se stává způsobilým výdajem projektu a lze ho zahrnout do žádosti o platbu.

Příjemce podpory je v případě identifikace pochybení na úrovni konečného uživatele – fyzické osoby povinen o této skutečnosti vést evidenci a na vyžádání předložit poskytovateli dotace, který rozhodne dle povahy takto poskytnutých prostředků o tom, zda prostředky budou vráceny na účet poskytovatele nebo zůstanou v rozpočtu příjemce podpory za předpokladu jejich dalšího využití na jiná podporovaná opatření v souladu s postupy příjemce podpory.

8.4 Hlášení nesrovnalostí

Za řešení nesrovnalostí je odpovědný výlučně ŘO (poskytovatel dotace). Šetření nesrovnalostí podléhá vnitřnímu a vnějšímu hlášení mezi subjekty zapojenými do implementace na národní úrovni a vůči EK.

ŘO eviduje, řeší, vymáhá nesrovnalosti, porušení rozpočtové kázně dle zákona č. 218/2000 Sb., o rozpočtových pravidlech a o změně některých souvisejících zákonů (rozpočtová pravidla), v souladu s Metodickým pokynem finančních toků programů spolufinancovaných z Evropských strukturálních fondů, Fondu soudržnosti a Evropského námořního a rybářského fondu na programové období 2014 – 2020, postupy evidence MS2014+, dále ve smyslu postupů stanovených ŘO.

Subjekty zapojené do agendy nesrovnalostí (SFŽP ČR, MŽP) jsou informovány o pokroku v řešení jednotlivých případů v modulu vnitřní úrovně v informačním systému MS2014+.

9 Publicita a propagace

Kraj se přijetím dotace zavazuje k zajištění povinné publicity, ačkoliv konečným uživatelem předmětu podpory jsou fyzické osoby. Fyzickým osobám nevzniká povinnost realizovat prvky povinné publicity.

Přijetím finančních prostředků dává příjemce podpory (kraj) souhlas s tím, že bude uveden v seznamu příjemců podpory a že poskytne přiměřenou součinnost při propagaci realizovaného projektu (bez vynaložení dalších výdajů).

Detailní informace o publicitě a propagaci pro příjemce podpory jsou uvedeny v Grafickém manuálu povinné publicity pro OPŽP.

Za způsobilé výdaje na publicitu uvedené v bodě 3.1.3.2 budou považovány výdaje odpovídající vzorům stanoveným v Grafickém manuálu ke kampani Zlepšení kvality ovzduší v lidských sídlech s podporou OPŽP, tzv. kotlíkové dotace (kampaně „Anička“).

9.1 Povinnosti příjemců podpory (krajů) v rámci povinné publicity

- 1) V rámci všech informačních a komunikačních opatření dává příjemce podpory najevo podporu na akci z fondů tím, že:
 - a) zobrazuje znak Unie v souladu s technickými parametry stanovenými v Grafickém manuálu publicity OPŽP,
 - b) uvádí odkaz na fond nebo fondy, z nichž je akce podporována.

Výše uvedené povinné údaje informačních a propagačních opatření mohou být standardizovány do grafického formátu, tzv. „informačního banneru“. Příjemce podpory jej může využívat v rámci všech realizovaných informačních a propagačních opatření. Detailní informace o podobě informačního banneru jsou součástí Grafického manuálu publicity OPŽP.

- 2) V případě relevantních akcí příjemce podpory zajistí, aby subjekty, které se na akci podílejí, byly o tomto financování informovány. Každý dokument týkající se provádění akce, jenž je použit pro veřejnost nebo pro účastníky včetně jakéhokoliv potvrzení účasti nebo jiného potvrzení, musí obsahovat prohlášení o tom, že projekt byl podporován z daného fondu (fondů), znak Unie a prohlášení zdůrazňující přínos intervence. Jedná se například o prezenční listiny, pozvánky na akce související s projektem, úvodní list projektové dokumentace, oznámení o zahájení zadávacího řízení, výzvu k podání nabídek, publikace, audiovizuální materiály, semináře, konference apod.

- 3) Během provádění akce je příjemce podpory povinen informovat veřejnost o podpoře získané z fondů tím, že:
- a) zveřejní na své internetové stránce, pokud taková stránka existuje, stručný popis akce úměrný míře podpory včetně jejích cílů a výsledků a zdůrazní, že je na danou akci poskytována finanční podpora EU,
 - b) umístí do prostor, kde je realizována administrace projektu kraje alespoň jeden plakát s informacemi o projektu (minimální velikost A3) včetně finanční podpory od EU na místě snadno viditelném pro veřejnost, jako jsou vstupní prostory budovy, a to do 1 měsíce po zahájení fyzické realizace akce.
 - c) Plakát a informace na webových stránkách budou vystaveny také po skončení realizace projektu, a to po dobu udržitelnosti projektu.

Grafický podklad pro výrobu plakátu zpracovává příjemci podpory zdarma SFŽP ČR na základě vyplněného formuláře, který naleznete na webových stránkách programu. Grafické a textové podklady pro výrobu menších samolepek jsou ke stažení na webových stránkách programu. Jinak vyrobené grafické podklady nejsou v souladu s pravidly publicity.

Nesplnění povinností publicity bude postíženo sankcemi definovanými v Metodickém pokynu pro publicitu a komunikaci Evropských strukturálních a investičních fondů v programovém období 2014 – 2020.

10 Základní definice používaných pojmů

Příjemce

je pro účely tohoto dokumentu příjemce podpory z OPŽP, tedy kraj.

Konečný uživatel

je pro účely tohoto dokumentu příjemce podpory od kraje, tedy fyzická osoba.

Projekt kraje

je projekt **realizovaný krajem**, předložený do OPŽP, kdy poskytovatelem dotace je MŽP.

Dílčí projekt

je projekt **realizovaný fyzickou osobou**, kdy poskytovatelem podpory je kraj.

Obnovitelné zdroje energie (dále také „OZE“)

jsou přírodní energetické zdroje, které mají schopnost částečné nebo úplné obnovy, a to samy nebo za přispění člověka. Mezi OZE patří např. energie slunečního záření, geotermální energie, energie půdy, energie vzduchu a energie biomasy.

Rodinný dům

stavba pro bydlení, ve které dle § 2 vyhlášky č. 501/2006 Sb., o obecných požadavcích na využívání území, ve znění pozdějších předpisů, více než polovina podlahové plochy odpovídá požadavkům na trvalé rodinné bydlení a je k tomuto účelu určena, v níž jsou nejvýše tři samostatné byty a má nejvýše dvě nadzemní a jedno podzemní podlaží a podkroví. Za rodinný dům je pro účely 2. výzvy pro Specifický cíl 2.1 považován také bytový dům, v němž jsou nejvýše tři samostatné byty a obytná část zemědělské usedlosti (statku), která splňuje definici pro byt. Ostatní stavby určené např. pro rodinnou rekreaci nebo pro krátkodobé ubytování (hotel,

penzion apod.) se pro účely 2. výzvy pro Specifický cíl 2.1 za rodinný dům nepovažují, a to ani v případě, že zde má konečný uživatel (fyzická osoba) trvalé bydliště.

Tepelné čerpadlo

je takový zdroj energie, který odnímá nízkopotenciální teplo z nižší teplotní hladiny vnějšího prostředí a předává ho k dalšímu využití teplotnosné látce na vyšší teplotní hladině v lokálních systémech napojených na otopnou soustavu budovy zajišťujících dodávku tepla pro vytápění a případně i přípravu teplé vody.

Automatický kotel

je spalovací stacionární zdroj na uhlí a biomasu nebo biomasu se samočinnou dopravou paliva.

11 Seznam příloh

Příloha č. 1 – Prioritní města a obce

Příloha č. 2 – Závazná struktura „Analýzy proveditelnosti“

Příloha č. 3 – Vzor „Žádosti o poskytnutí dotace“

Příloha č. 4 – Formulář „Monitorovací zprávy“

Příloha č. 5 – Tabulka pro hodnocení programu

Příloha č. 6 – Vzor smlouvy fyzická osoba/kraj